

№ 198 (6529). 1966 ч. август 23, вторник | Өртээ 2 көп.

Совет болгаш япон хай-нинги тод-дөкөтчилерини Хабаровск ужуражышкыныга комиссарлар аймак-дар үргүтүздөн болгаш иштек-тер таалам-биял чууалжыгылар калбарган. Табың болгаш куштар-ның айым чок чорун дүз дем-селге бүтү-дөкөктөрүлүшкөн иш-терин катташты. Делегацияларын хабарларын делегаттар чыгыс эл-сөткүндөгү болгаш Америка империализмдин Вьетнамда агрессияны саяал бергевен шыгын буруу шапкан. Браккы Чоюн чүктө, бүт дөдөлейде тайбынын хөргөзгө Ха-баровск ужуражышкынынын үчтү

ужур-дузалымын демдегезен.

Июнянын парламент болгаш муниципалитет кезгүвүн ССР-ин, РСФСР-нин Дзды болгаш совет болгаш япон Советинин депутаттары-было ужурашкан; совет болгаш япон профсоюзл аймак-талкыларын, амырдыклымнын артемиин, культуранын, уран үч-түң совет болгаш япон аймак-талкыларын совет болгаш япон х-чарыкянеринин, совет болгаш япон аныктарын, совет-япон найырдүгүш шимчээшкин активчилерин ужуражышкыныры болгулаан.

(СЭТА).

С. ПАВУ,
русский корр.

Көдээ чоннун култура-амыдырал хандырылга бүдүрүлгелеринин болгаш албан черлеринин тудуунун байдалы база ону улам ыңай калбартыр талазы-биле хемчеглер дугайында Россияның Совет Федеративтиг Социалистиг Республикасының Дээди Совединин ДОКТАЛЫ

Россия Федерациясының ажилды чоннары, бүтү совет улус-биле бир дөмей, бистин чурттууска коммунизминин материал-техниктиг базанын тургузарының программанын Коммунист-тиг партияның удуштууга-биле чайгыш чокка боттандырыл-ган, үзүтүр продукцияны бүдүрү талазы-биле чеди чыл планының оналдаларын күсүткен, ажил-агы болгаш кул-тура тургузушкунунга улаш чедишкенини чеди алган. Республикага экономикамын хөгжүдериште болгаш быжыгла-рынга үндешкен, чонун амырал денсинин беддер, кө-дээ култура-амыдырал байдалдарын экижилер талазы-биле элден ажил кылдырган. Хей чаа чурттага бажынынын, шко-лаларын, клубтарын, библиотекаларын, магазиннерин болгаш столоваларын, чонун амыдырал хандырылга бүдүрүлгелерин туткан. Көдээ чурттаакчылыг черлерин электриктер болгаш гаачылар талазы-биле ажил дыка калбарган. Көдээниң амы-дыралына кино, радио, а хей-хей черлерде теледидение база быжым-биле сиңиккен. РСФСР-ниң чамдык районнарында көдөө болгаш сөвкөө төптөри суг дамчылаагы, канализа-циялыг, электрик чаагаймы туттунган суурлар болуп бар чоруур.

Көдээ чонун медицина хандырылгазы акцип, эмнегелер-нин, школа назымын чептеш уруулар албан черлеринин орун-нарын саны көзүлүп турар.

Көдээ черлерде бүтү урууларын ыяаыла сес чыл өрө-дигин чедишкенин боттанып турар, хей колхозчулар бол-гаш сөвкөөт ажилчылары көдээ аныктарын кезжеки болгаш чаагы школаларына, дээди болгаш ортумак тус-кай өрөдиге черлеринге боттанып билгилерин беддирип турар.

Совет эрге-чагырганын 50 чыл оюн болгаш Н. И. Ленин-ниң төрүттүгөн хүнуден бээр 100 чылын демдегээр-биле көдээни ажил-инчилерни тус черин аргаларын дээр ажил-лаарына, чонун эки-тура куш-ажыкы киркилдерин өнө-дешкен, култура-амыдырал бүдүрүлгелеринин болгаш ал-бан черлеринин тудуунун темпелерин дүгүдери, көдээ чур-таакчылыг черлерин чаагаймы дээр массалыг шийчээшкени-ни калбарткан.

Ростов областа улаш тудуун чорудуп турар. Инда көдээ Совет бүдүрүлгү денсиринде култура-амыдырал бүдүрү-лгелеринин болгаш албан черлеринин комплексинин: шко-лаларын, школа назымын чептеш уруулар албан черлерин болгаш медицина албан черлерин, инитинин чунар бажынынын, амыдырал мастерскаларын, магазиннерин болгаш столова-ларын тудуп турар. Областык колхозтары чонун култура-амыдырал хандырылга бүдүрүлгелерин болгаш албан черлерин тудууна акша-хөргөдигерин каттыштырып мөөнөөр тала-зы-биле үндеш инициативаны агаалар.

Башкир АССР-нин, Краснодар крайнын, Курск, Владимир, Свердловск болгаш өске-даа чамдык областтарын колхозтары көдээ култура-амыдырал тудууну талазы-биле улаш ажил-ды база чорудуп турар. 1965 чылда Курск областа колхоз-тарын хөргөдигерин күсүл-биле 95 бригадаларын клуб-тарын туткан болгаш 1966 чылда 405 илди клубтарын тудуп турар.

РСФСР-ге 1965 чылда инитин-биле култура-амыдырал ту-дунга колхозтарын капитал салымшыны 1961 чылдын-биле денсире, ий ажил калган көзүлүп турар.

Областарда, крайларда болгаш автономн республикаларда тургускан колхозтар аразынын тудуу организациаларын көдээ култура-амыдырал тудуунга чутула ролду күсүдип турар. Култура-амыдырал хандырылганын чеди алдынан ден-нели көдээ ажил-инчилерин доктаамал өзү турар хөргө-лелерин ам-даа хандырып турарын РСФСР-нин Дээди Сове-ди мөөн-биле кады демдегел тур. Автономн республикаларын РСФСР-ниң Чуваштеринге, крайкускомар болгаш об-ласткускомар көдээ чонун култура-амыдырал хандырылганын айтырылгыныч эки ханымал кирбей, бар аргаларын култура болгаш амыдырал бүдүрүлгелеринин база албан чер-леринин четкини калбартырына кошкан ажилга турарлар.

Хей-хей улаш чурттаакчылыг көдээ черлерде бейин клубтар болгаш өске-даа култура-чирдымшык албан черлери, чонун амыдырал-хандырылга бүдүрүлгелери чок болуп ту-рар, уруулар саатар, асилер болгаш медицина албан чер-лери чедишес.

Ол сорулгага үндүрүп берип турар капитал салымшыкынар инитин-биле турар. Бо чылдык бирги зарылдыга күр-незин көдээ капитал салымшыкынын зарыл чылда оналгала хамаарыштыр алдыга, чурттага тудууну талазы-биле 95 хуу, школа назымын чептеш уруулар албан черлери-нин талазы-биле 92 хуу, клубтар болгаш култура бажыны-нын талазы-биле 52 хуу шийчээшкен, чонун амыдырал-хандырылга бүдүрүлгелеринин тудуунга акша-хөргөдигерин база багай шийчээшкен турар.

Саратов областа, күчүлүг тудуу организациаларын бар тур-зажон, сөвкөөттарда култура-амыдырал объектилеринин ту-дунун планын ургучу күсүткенин турар. Эрткен чыл-да школалар тудуунга үндүрүп берген акша хөргөдигерин 90 хууу, култура-чирдымшык албан черлеринге—70 хуу-

уу, школа назымын чептеш уруулар албан черлеринге—60 хууу шийчээшкен.

Көдээ култура-амыдырал тудуунда улаш четпестер Ярослав-лаа областа база бар. 1965 чылда инда көдээ черлерде амы-дырал-хандырылга албан черлерин хөгжүдериште көрүнгөн ак-ша хөргөдигерин 30 ажил хууу ажилаттырмай барган, колхозтар 85 клубтарын тудар турган, чутула 21 клубтарын тудуу.

РСФСР-де көдээ чурттаакчылыг черлеринин тудуушкуну чер-чер Советтерин болуп чогуурт-биле таарыштырып турар, хей-хей суурларын кол планнары ажилда кылдырмаа. Кө-дээ черлерде култура-амыдырал черлеринин тудуунун теле-визин болгаш материал-техниктиг хандырылганын чурум-чутуулан. Амгы өгөдөлөргө дүшпейн турар төлөвилелдер хааа өвөс, оларын шийип алыры дыка кызыгаарлаттыган, ту-дугларын чамдык хөргөдигерин хөргөдөө чадгыс ай төлө-вилелер мырнай чок болуп турар.

РСФСР-ниң Тудуу министрствозу болгаш РСФСР-ниң Кө-дээ ажил-агы министрствозу көдээ култура-амыдырал ту-дуну кошкан удуштуу турар. РСФСР-ниң Тудуу материаллар удуштууну министрствозу чер-черге тудуу материалларын бүдүрүн оожум темпелер-биле хөгжүдүп турар.

Роспотребсоюз, аргалар бар турда-ла, бо үенин дерлгези-биле хандырган чаа магазиннерин, столоваларын, хлеб бы-жырар черлерин, скалатарын, дуаала болгаш белеткел бүдү-рүлгелерин мырдай чептеш тудуп турар.

Көдээ черлерде харылаанын хөргөсөдигер болгаш ра-диожуулганы хөгжүдери аажок оожум чорудуп турар. Хей саным көдээ организациалар, бүдүрүлгелер, эмнегелер, шко-лалар телефоннар чок болган радиожуулган, амыдырал бүгү хөргөсөдигер-биле чонун хандырып экижилеринин хем-чеглерин чептеш ап турар.

Россияның Совет Федеративтиг Социалистиг Республикасы-нын Дээди Совединин доктадыры болгаш:

1. Көдээ чонун амыдырал байдалдарын улам ыңай эки-жилер дугайында СЭК-ниң XXIII сьездинин шийтпелерин барымдалаш, 1966—1970 чылдарда көдээ култура-амы-дырал тудуун улам ыңай калбартыр талазы-биле хемчеглерин дарааында чүдүлгелерин күсүдери-биле ажилда кылмын болгаш боттандырып РСФСР-ниң автономн республикаларын Министрлер Чуваштеринге, ажилчы чоннар депутат-тарын крайлар, област Советтеринин күсүкчи комитет-теринге, министрствозарынга болгаш төп албан черлерин-ге хууулар.

Көдээ черлерге чурттага тудуунун хөргөсөдигерин төпчү-кеш-даа, ол мышка төпчүлөш-даа капитал салымшыкынын күсүл-биле, күрөне чөдөлинин, колхозтарын хөргө-дигерин болгаш колхозчуларын, сөвкөөт ажилдакчыларын-нын база көдээ интеллигенциянын хууунда шыгачмыр-ларын күсүл-биле көзүлгелерин хандырып. Көдээ чонга стандарт бажынынын кезектеринин комплекстерин, тудуу материалларын болгаш санитар-техниктиг дерлгенин салы-лаарын бүтү хемчег-биле калбартып;

көдээ коммунал ажил-агынын чутула хөргөдигерин—суг хандырылганын, квартираларын, инитинин чунар бажыны-ларын, хей чур черлерин газдыларын хөгжүдери күште-дир болгаш чурттаакчылыг черлерин чаагаймыдганын экижилерин хандырып;

школаларын, интернаттарын, оларын чангыга школа назымын чептеш урууларын албан черлеринин четкини улу-биле жалбарыны хемчеглерин алыр;

көдээ район эмнегелеринин болгаш поликлиникаларын, хөргөсөдигерин болгаш урууларын эмнеге-профилактиктин албан черлеринин, суг кундаларын, аптекаларын четкини бүтү хемчег-биле калбартып, медицина албан черлерин бол-газын дерлгелер-биле дерини экижилер, оларын эргежон чу-гта негетинер кадрлар-биле четчелер;

районнар төптөринге, сөвкөөттарын төп суурларына, улаш салбырларга болгаш колхозтарга култура бажынынын болгаш клубтарын тудуун хандырып;

кино установкаларын четкини, СССР-ниң Курбанкынын чөдөдигерин күсүл-биле кинотеатрларын, кинозалдарын болгаш урууларын кино шөлүгөстөрүн тудуун кал-бартып;

көдээ районнарга урууларын музика болгаш спорт шко-лаларын, улусчу театрларын организастаар, културанын бол-гаш лыштанылганын парктын, стадиондарын тургузар; колхозтарын болгаш сөвкөөттарын төп суур бүдүрүгө ком-плексинг спорт шөлдерин, а чурттаакчылыг улаш өвөс чер-лерге—бөдүү спорт дериншиктерин тудуу;

култура-амыдырал тудуунга күрөнгө капитал салым-шыкынын чутуа чокка шийчээшкен алырын хандырып, ол со-рулгага бүдүрүлгелерин, сөвкөөттарын болгаш колхозтарын үндүрүп берген хөргөдигерин өң чөп болгаш дол ажилга-рына таарымчалыг байдалдарын тургузар, көдээ тудугларын материал-техниктиг хандырылганын экижилер.

2. Идик септээр, хей дээрар болгаш септээр, металл кы-дыларын болгаш бажы хөргөсөдигерин септээр, радио-теле-визия аппаратуразын болгаш бажынын нарын машиналары-нын техниктиг хандырылгазы мышка ачы чедиринин ың-дыг хөргөдигерин көдээ чонун хөргөдигерин эң дол ханды-рынын, парикмахерскаларын, фотографаларын, ажил-агыга ужу-дузгалыг чүдүлгелерин хөргөдөө бээр пункттарын ачы-дузгалыг чедирип турган, амыдырал-хандырылганын хем-чеглерин 1966—1970 чылдарда хандырып автономн рес-публикаларын Министрлер Чуваштеринге, ажилчы чоннар депутаттарын, крайлар, област Советтеринин күсүкчи комитеттеринге, РСФСР-ниң Чонун амыдырал-хандырылга министрствозунга хууулар.

3. Тус черге ужу-дузгалыг кадыг шыгылагы оруктарын болгаш көвүрүлгелерин тудуун калбартып, ол тудугта колхоз-тарын, сөвкөөттарын, транспорт, тудуу болгаш өске-даа бүдү-рүлгелерин база ажил-агы организациаларын киришти-ринин автономн республикаларын Министрлер Чуваште-ринге, ажилчы чоннар депутаттарын крайлар, област Со-веттеринин күсүкчи комитеттеринге база РСФСР-ниң Авто-номн транспортун болгаш чаагаймы оруктарын министр-ствозунга хууулар.

4. РСФСР-ниң Тудуу министрствозунга, РСФСР-ниң Кө-дээ ажил-агы министрствозунга, автономн республика-ларын Министрлер Чуваштеринге, ажилчы чоннар депутат-тарын крайлар, област Советтеринин күсүкчи комитет-теринге хууулар болгаш:

көдээде тудуу организациаларын күчүлгелерин өстүрерин, тудуу ажилдарын механизациянын денелин беддирин, көжүп чоруп механизациянын колонналарын четкини калбартып, тудуу организациаларын мергежилд кадрлар-биле быжылаарын, тудуу профессионаларын колхозчуларын өөдөдирин боттандырып хандырып;

тудуу-монтаж ажилдарын шыгарып экижилер, култура-амыдырал объектилерин ажилда кыныр хуууларын кы-зыр болгаш көдээде тудуу сеюуну болуп чоруту эң улаш-биле кызыр хандырып.

РСФСР-ниң Министрлер Чуваштери көдээ тудууну бүдү-рүлгө базанын улам ыңай хөгжүдөр, тудуу организациаларын немей тургузар талазы-биле, а ол мышка РСФСР-ниң Ком-мунал ажил-агы министрствозуну газдымга талазы-биле специализастаан тудуу-монтаж өргөдөлгелерин, РСФСР-ниң Авто-номн транспортун болгаш чаагаймы оруктарын мин-истерствозуну ортү бүдүрүлгө участктарын болгаш колхоз-тар аразынын тудуу организациаларын быжылаар талазы-би-ле ажилды тургузучулар алаар.

Көл бүдүрүлгө базаларын, көжүп чоруп механизасты-тынган колонналарын болгаш тудуу-монтаж поезидеринин, мыш ажилда кыныр бүдүрүлгелерин тудуунга негетинер капитал салымшыкынын 1966—1970 чылдарда үндүрүп бээрин, а ол мышка колхозтар аразынын тудуу организациа-ларынга тудуу механизациянын, автотранспортту, тууш бол-гаш тудуу материалларын бүдүрү талазы-биле өске-даа завод-тарга технолоотту дерлгени үндүрүп бээрин көрүп РСФСР-ниң Курбанкынын, РСФСР-ниң Көдээ ажил-агы министрствозунга болгаш РСФСР-ниң Тудуу министрствозунга дагыр.

5. РСФСР-ниң Курбанкынын, РСФСР-ниң Көдээ ажил-агы министрствозунга, автономн республикаларын Министрлер Чуваштеринге, ажилчы чоннар депутаттарын крайлар, област Советтеринин күсүкчи комитеттеринге ажилда кы-лырын хандырып-биле хууулар болгаш:

2—3 чылдар иштинде РСФСР-ниң бүтү районнарына район планнашкынын схемаларын болгаш 1968—1970 чылдар-дын иштинде автономн республикаларга, крайларга болгаш областтарга инитин-биле планнашкынын схемаларын ажил-дап кылдырып боттандырып;

1970 чылда чедир сөвкөөттарын болгаш күрөнгө өске-даа көдээ ажил-агы бүдүрүлгелеринин суурларын план-нашкынын болгаш тудуушкунуну төлөвилелерин ажил-дап кылдырып;

зоналарын байдалдарын барымдалап турган, колхозтар-га болгаш сөвкөөттарга чурттага бажынынын болгаш кул-тура-амыдырал объектилеринин эң камвалгай чангыс ай төлөвилелерин.

1966—1970 чылдарын иштинде колхозтар-суурларын планнашкынын болгаш тудуушкунуну төлөвилелерин ажил-дап кылдырып хандырып РСФСР-ниң Көдээ ажил-агы министрствозунга, автономн республикаларын Министрлер Чуваштеринге, ажилчы чоннар депутаттарын крайлар, об-ластар Советтеринин күсүкчи комитеттеринге хууулар.

6. 1966—1970 чылдарда көдээде салыг бүдүрүлгелерин, инитин чөдөдигеринин болгаш хей бажыр черлери-нин четкини хөгжүдери планнарын күсүдери, специ-ализастаан складтарын, туттунган союушчуларын мөөнөп салар улаш базаларын тудуун калбартып хандырып Рос-потребсоюзга, автономн республикаларын Министрлер Че-ваштеринге, ажилчы чоннар депутаттарын крайлар, об-ластар Советтеринин күсүкчи комитеттеринге хууулар.

Автономн республикаларын Министрлер Чуваштери болгаш ажилчы чоннар депутаттарын чер-чер Советтери-

нин күсүкчи комитеттери колхоз рыноктарын калбартып болгаш чаагаймыр талазы-биле, колхозтар болгаш колхоз-чулар көдээ ажил-агы продукциянын артыкшыларын са-дарына эргежон чутула таарымчалыг байдалдарын тургузар талазы-биле практиктин хемчеглерин боттандырып.

7. Тус черин тудуу материалдарын бүдүрерин улаш-биле көзүлгелерин болгаш хемчеглерин 1966—1970 чылдарда боттандырып РСФСР-ниң Тудуу материаллар удуштууну министрствозунга, РСФСР-ниң Көдээ ажил-агы министр-ствозунга, РСФСР-ниң Тудуу министрствозунга, РСФСР-ниң Автономн транспортун болгаш чаагаймы оруктар ми-нистерствозунга, Бүтү-россияны «Россельхозтехника» кат-тыжымшыкына, автономн республикаларын Министрлер Чуваштеринге, ажилчы чоннар депутаттарын чер-чер Со-веттеринин күсүкчи комитеттеринге хууулар.

8. РСФСР-ниң Курбанкынын дагыры болгаш: көдээ култура-чирдымшык албан черлерин дерлгелге болгаш хөргөсө-биле, културанын көжүп чоруп албан чер-лерин тускай транспорт хөргөсөдигерин-биле хандырып, а ол мышка газ планталарын, суг мамикчилерин, суг дамчылыг бээр дерлгелерин, амыдырал-хандырылганын машиналарын бол-гаш механизациянын бүдүрерин организастаар хемчеглерин чогуур министрствозар-биле кады алыр;

республика болгаш чурт удуштууну бүдүрүлгелеринге нарын өвөс дерлгелерин белеткери чыгыларын сайгара тур-гузарын арганын автономн республикаларын Министрлер Чуваштеринге, ажилчы чоннар депутаттарын крайлар, област Советтеринин күсүкчи комитеттери-биле кады иле-редир болгаш оң бүдүрүлгелерин организастаар, РСФСР-ниң де-вискээрине турар өмөлд чыгыралыг бүдүрүлгелерин, олар-нын кол программанын күсүдигерин когарал чедирбей тур-ган, чөпшөрүн номеклатура талазы-биле материалларын болгаш кыдыларын бүдүреринге доктааттыган чурумну өзү-гаар кириштер.

9. Көдээ култура-амыдырал хандырылга организациаларын мергежилд кадрлар-биле хандырып экижилер, ол кадр-ларын белеткери калбартып боттандырып база көдээде оларын быжылаарын хандырып турар амыдыралын эргежон чутула таарымчалыг байдалдарын тургузар бээрин автономн республикаларын Министрлер Чуваштеринге, ажилчы чон-нар депутаттарын крайлар, област Советтеринин күсүкчи комитеттеринге, РСФСР-ниң министрствозарына болгаш төп албан черлеринге хууулар.

10. Телефон харылаанын хөргөсөдигерин эң дүргө хөг-жүдери болгаш автоматчыларын база радиожуулган-ны, а ол мышка РСФСР-ниң көдээ черлеринге телевизия транслятор турары эргежон чутула болуп турарын дуга-йында алырынын СССР-ниң Харылаа министрствозуну мурунга тургузар.

11. Автономн республикаларын Дээди Советтеринин Президиумнары, Министрлер Чуваштери, ажилчы чоннар депу-таттарын крайлар, област Советтеринин күсүкчи коми-теттери Совет эрге-чагырганын 50 чыл оюн болгаш Н. И. Ленинни төрүттүгөн хүнуден бээр 100 чылын дем-дегээр-биле көдээ ажил-агы продукциянын бүдүрерин хө-вүдери, көдээ чурттаакчылыг черлерин културанын болгаш чаагаймыдганын көдүрер дээр көдээ ажил-инчилерин ор-тууна калбарган социалистг чарышты бүтү хемчег-биле дет-нин уакурлат.

Көдээ култура-амыдырал тудуун хөгжүдериште иденкей-лит киржир, көдээ ажил-инчилерин култура-амыдырал бай-далдарын экижилерин иштин курлавырларын болгаш арг-галарын эң дол ажилгаар деп, бүтү колхозчуларын, сөвкөө-т ажилчыларын болгаш албан-хаакчыларын, чирдымшы-кынын, културанын, коммунал-амыдырал албан черлери-нин болгаш бүдүрүлгелерин, кадык камгалалын болгаш харылаанын, ортү ажил-агынын болгаш салдыг ажил-дакчыларын, совет интеллигенциянын, чер-чер Советтеринин депутаттарын, профивел болгаш комсомол организациаларын Россияның Совет Федеративтиг Социалистиг Республикасынын Дээди Соведин кылгыртып тур.

Автономн республикаларын Министрлер Чуваштери, ажилчы чоннар депутаттарын Советтеринин күсүкчи коми-теттери, РСФСР-ниң министрствозар болгаш төп албан чер-лери көдээ болгаш хоорай чонун амыдырал денелин улам ыңай чоккушаштыр база хоорай биле көдээни аразында социал-экономика болгаш култура-амыдырал ылгалдарын алып эртер дугайында СЭК-ниң XXIII сьездинин салган сорулгазын күсүдери хандырылганын бүтү-ле күженишкени-нин салыр дээринге бүтүрлөп РСФСР-ниң Дээди Соведин илгерилеп тур.

РСФСР-ниң Дээди Соведин Президиумунун Даргазы Н. ИГНАТОВ, РСФСР-ниң Дээди Соведин Президиумунун Секретары С. ОРЛОВ.

Москва, Кремль. 1966 чылдын август 17.

Мал чеминин белеткели

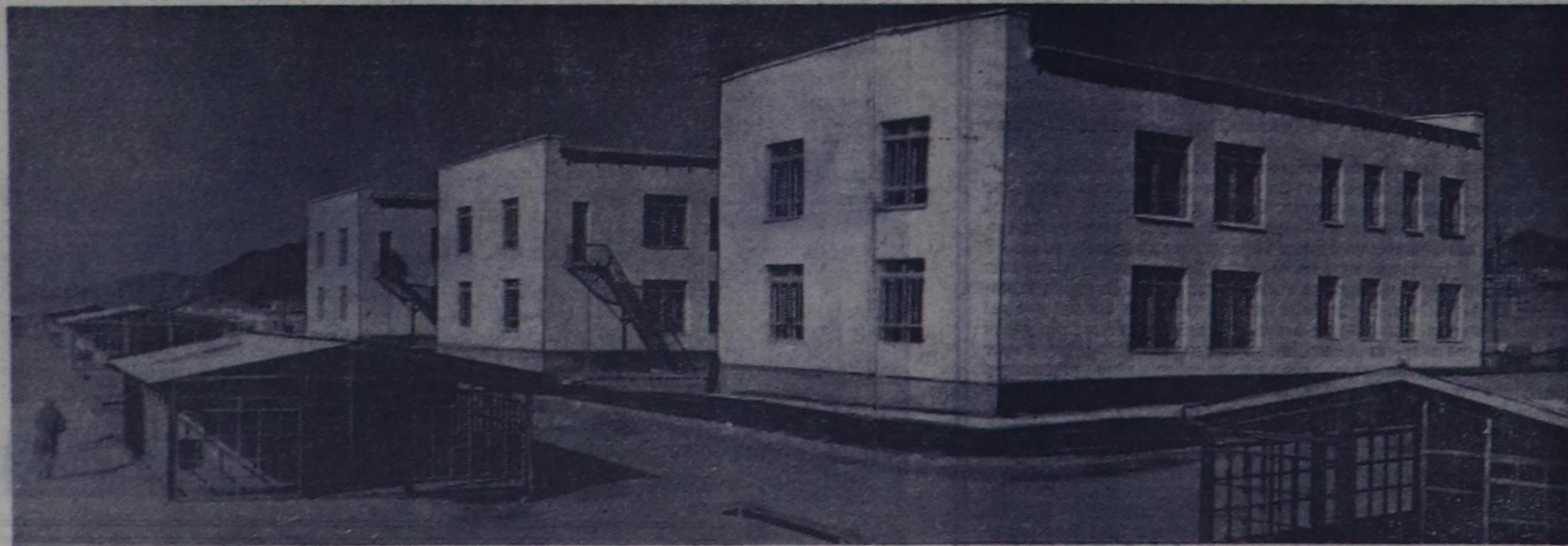
(Август 20-де, хуу-биле)

Районнар	Совхозтар	
Өвүр	63,6	«Мешетей» 92,3
Танды	50,3	«УТГА 25 чылы» 57,8
Улаш-Хем	42,7	«Сукпак» 52,2
Бай-Тайга	41,4	«Далгес» 52,4
Каз-Хем	40,6	«Улаш-Хаз» 51,0
Бин-Хем	40,7	«Кок-Тей» 50,6
Барым-Хемчик	38,6	«Төөл» 47,8
Чөөн-Хемчик	38,4	«Шивилг» 47,3
Эрэн	34,1	«Тималгес» 46,8
Точу	26,0	«Сук-Хаз» 44,3
Тес-Хем	24,9	«Бардык» 36,4
Кызыл хооросов	35,4	«Шекпээр» 35,3
		«Тыва» 32,5
		«Өк» 30,7
Республика	41,5	«Тес-Хем» 21,7
Оон алында дуржула станциязы	63,2	«Чыраа-Бажы» 20,5
Эрткен чылдык бо үеинде турганы	28,4	«Совет Тыва» 18,2
		«Найрал» 17,0

Чаа пункт

Улаш-Хем районун «Х Улаш Хурал» колхозунда С. Биче-оол удуштуу өвөс артын, мур-нуч талаларын хей одаларына дык таарымчыл кадар өтүгүт дагылар, көвү-жутаатар аразын Терең деп черде дээрэн.

Н. ОЯДУП-ООЛ.

Боду болгаш чурттаакчы чон анык хоорай—Ак-Довуракта харыуга 280 уруулар турар ясли-садты гудугжулар ажилгаалга киргеннер. Анаа эң сөөл-гү ажилдарын Зинаида Николаевна Мирушкова удуштуу шевекчилер бригаданы чоруткан. Чы-рык, чымыг болгаш делгем ол бажына удаас оон доктаамал чурттаакчылары—бичин чаштар кээр. ЧУРУКТА: чаа ясли-сад. Фото В. ФУНТИКОВТУУ.

Бригадага эрттирген

Республиканын Көдээ ажил-агы министрствозу «Сельхозтехника» каттыжымшыкы-биле кады Тамы, Бин-Хем районнары мурнакч ае-канизаторларын, бүдүрүлгелерин инженер-тех-ниги ажилдакчыларын семинар Тандынын көдээ ажил-агы уруулга станцияларын беш дугаар, трактор бригадаларга эрттирген. Ажаалдын комбайн-биле чорударын организастаар, ажаалда болгаш мал чемин белеткелинде ажилдап турар тракторист-машинистерге база өске-даа ажилчыларга бээр куш-ажы-лаларын, калбартып алыр «ЖВН-6», «ЖВН-10» деп жаткаларын болгаш «СБ-4» комбайнын аде таарыштыра-ны, тракторларын, комбайнларын база өске-даа машиналарын тех-никтиг ажаалдазын дээр ышкаш чу-гта айтырылганын чугаалашкан.

СОРУК КИРГЕН БРИГАДА

Бистин республикага РСФСР-ниң Министрлер Чуваштерин болгаш ВЦИСП-тин шийчир Кызыл туугу болгаш 10 муң рубль шаңналы ты-ысканы ажил-инчилерин сөрүк акырып турар.

Улаш-Хем районун «Х Улаш ху-рал» колхозунда эш Б. Доржаага удуштуу 23 ажи составтыг бри-гада ситен белеткелинге орайтан ки-рзе-даа, олар баштайгы хүнерде-ле

Улаш-Хем 9 сараатты тургушкан, ажил Кызыл-Чыраада ферма туралаачы мал чемин белеткеп киришкен. Ол бригадала ситен кезер үш айт машинаны сөөрткен «Беларусь» трактор агрегатынын башкарычыны Шырып-оол, айт машиназы-биле ситен кезикчилер Шююнар, Бопуй-оол, сарааттаачылар Билчи-оол, Кини-оол олар эки ажилдап турарлар. Бо бригадала үш чыл улаштыр ажилдап келген 63 харыг коммунист О. Базы-Назын база эки ажилдап, аныктар-га улгөргө-чизөө киргузуп турар. Бо чылын Улаш-Хем улуунга уер болгаш ситенчилерге артын аныла таарыштырып, ол колхозтуу бейин 18 сараат кадалдарын урей шаап ал-ган барган. Мычанга бригада ке-виле-биле кады, сараат кадалдар ыш материалын белеткен турар. О. КЫРГЫС.

1